

Samarbeid med Ungt Entreprenørskap – Innovasjonscamp 2020

Forslag til vedtak:

Saken tas til orientering

Saksfremstilling:

Bakgrunn

I forbindelse med miljøhovedstadsåret hadde Osloregionen i 2019 en samarbeidsavtale med Ungt Entreprenørskap (UE) om gjennomføring av innovasjonscamp om bærekraftige byer og samfunn. Innovasjonscamp er utviklet for elever i ungdomsskolen og i videregående skole og er en treningsleir med fokus på kreativitet og nyskaping. Elevene får et reelt oppdrag med en definert problemstilling som de skal presentere en løsning på innen et avgrenset tidsrom. Oppdraget blir gitt av en bedrift eller organisasjon fra privat eller offentlig sektor. Elevene jobber i grupper på 3–6 elever og presenterer løsningene for en jury, som kårer en vinner ut ifra gitte kriterier.

I 2019 var Osloregionen oppdragsgiver og definerte oppgavene som del av samarbeidet med UE. 2000 elever ved 19 videregående skoler i fylkene Hedmark, Akershus, Østfold og Oslo deltok høsten 2019 på lokale innovasjonscamp, der elevene skulle foreslå løsninger på oppgaver om bærekraftige byer og samfunn. Det ble kåret et vinnerlag fra hver skole som deltok i finale den 14. november i Oslo rådhus.

Osloregionen ønsker også i 2020 å inngå et samarbeid med UE om gjennomføring av innovasjonscamp i høstsemesteret, etter lignende modell som i fjor, med deltagelse fra 20 skoler i Oslo, Viken og Innlandet. På samme måte som i 2019, vil Osloregionen bistå med rekruttering av jurymedlemmer til de lokale arrangementene. Disse vil i utgangspunktet gjennomføres lokalt på skolene. Alternativt gjennomføres arrangementene digitalt, avhengig av situasjonen med hensyn til smittevernregler og anbefalinger fra norske helsemyndigheter. Det er også ønskelig å gjennomføre finale i Oslo rådhus, som i 2019.

Som oppdragsgiver definerer Osloregionen utfordringen som elevene skal løse. Per juni 2020 er forslaget at tema og problemstillinger skal knyttes til erfaringer fra koronapandemien og gjenreising av samfunnet på en bærekraftig måte. Nedenfor er skisse til oppdrag, med bakgrunn, tema og problemstillinger.

Skisse til oppdrag for innovasjonscamp 2020

Hvordan kan vi bruke erfaringer, atferdsendringer og økonomisk gjenreising etter koronaviruspandemien på en bærekraftig måte, slik at vi bidrar til å nå FNs bærekraftsmål?

Kan koronapandemien innebære et paradigmeskifte eller at vi får disruptive innovasjoner?

- Et **paradigmeskifte** er et systematisk skifte i måte å tenke på som er av betydelig størrelse og rekkevidde. Begrepet ble første gang introdusert av vitenskapsteoretikeren [Thomas Kuhn](#) i boken *The Structure of Scientific Revolutions* i [1962](#).
- En **disruptiv innovasjon** (også kjent som en «banebrytende» innovasjon) er nyskaping som forstyrrer et eksisterende marked ved å gjøre en eksisterende forretningsmodell irrelevant.

Bakgrunn

(Kilder: www.fhi.no, www.regjeringen.no)

Koronavirusutbruddet startet i storbyen Wuhan i Hubei-provinsen i Kina i desember 2019, og ble i begynnelsen knyttet til et matmarked i byen. Viruset ble identifisert av kinesiske helsemyndigheter 7. januar 2020. Viruset har fått navnet SARS-CoV-2 og er et koronavirus (coronavirus) som kan gi luftveisinfeksjon hos mennesker. Sykdommen har fått navnet covid-19. Det nye koronaviruset fører til luftveisinfeksjon og kan gi alt fra milde symptomer til alvorlig sykdom og i sjeldne tilfeller dødsfall. 12. mars 2020 erklærte WHO covid 19-utbruddet som en pandemi.

Nedstenging av Norge

I løpet av noen dager i midten av mars 2020 stengte regjeringen ned Norge: skoler, barnehager, arrangementer, frisørsalonger, treningssentre, teater, kino, bibliotek, m.m. ble stengt. Det ble innført reiseforbud/reiseråd mot utenlandsreiser, hytteforbud, karantenereregler, oppfordring om hjemmekontor, osv. På pressekonferansen 12. mars sa statsminister Erna Solberg: «I dag kommer den norske regjeringen med de sterkeste og mest inngripende tiltakene vi har hatt i Norge i fredstid. Det er helt nødvendig».

Store og varige endringer i samfunnet

Pandemien som har spredt seg til hele verden har hatt og vil ha store konsekvenser; for folkehelsen og for verdensøkonomien. Mange er permittert eller har mistet jobben, mange bedrifter har økonomiske problemer, samtidig er det andre som opplever økt etterspørsel.

Pandemien har ført til at vi gjør ting på andre måter, mer hjemmearbeid med bruk av digitale læringsverktøy og samarbeidsplattformer og andre måter å være sammen på. Netthandel har også økt. Andre endringer er at vi på grunn av restriksjoner og smitteverntiltak reiser mindre. Dette gjelder daglige reiser, til/fra skole og arbeid og fritids- og feriereiser. Mange er blitt mer opptatt av naturopplevelser i sitt nærmiljø, lokal matproduksjon, osv. Fra mai 2020 begynte det norske samfunnet å åpne opp igjen, først ved at skoler og barnehager ble åpnet, og gradvis åpning av andre deler av samfunnet. Regjeringen har foreslått flere økonomiske krisepakker for å avhjelpe situasjonen. Det samme skjer i andre land, ved at man gradvis åpner opp samfunnet og at det innføres store økonomiske krisepakker, f.eks. EUs Recovery Plan.

Tema og problemstillinger

Tema for oppdraget er koronapandemien, erfaringer og atferdsendringer som følge av pandemien.

Foreløpige ideer til problemstillinger:

- Hva betyr pandemien og erfaringer fra nedstenging av samfunnet for hvordan vi lever våre liv fremover og for samfunns- og næringsutvikling?
- Hva slags atferdsendringer kommer ut av nedstengning av samfunnet? Hva er drivkreftene og trendene?
- Hvordan bruke koronasituasjonen og erfaringene til fordel for miljø- og klima? Effekten kan være lokalt, regionalt, nasjonalt og internasjonalt.
- Korona – hva har vi lært og hvordan komme tilbake til mer normal situasjon i samfunnet og for økonomien?

Foreløpig forslag til oppgave:

Basert på erfaringer med koronapandemien og tiltakene som ble innført, foreslå en innovasjon som bringer samfunnet i en mer bærekraftig retning. Det kan være samfunnsinnovasjon, produkt-, eller prosessinnovasjon. *[Definere ulike typer innovasjoner.]* Det kan være innovasjon som har et globalt marked, eller løsninger som implementeres i ditt lokalmiljø, regionalt eller i Norge.

Spesifiser hvilke(t) av FNs bærekraftsmål innovasjonen bidrar til å nå.

Stikkord:

- By- og transportplanlegging. Endret atferd og mobilitet. Færre som jobber i bysentrum. Hvordan bruke byer, mindre bruk av indre by? Redusert transportbehov. Flerkjernet utvikling – flere sterke byer (ikke kun en storby)
- Utvikle kvaliteter i nær-/lokalmiljø
- Bidrar til å nå miljø- og klimamål
- Grønn næringsutvikling
- Digitalisering, nye forretningsmodeller, lærings- og samarbeidsplattformer
- Beredskap, forberede seg på risiko som pandemi, Helse/helsesystem,
- Sirkulær økonomi, mindre forbruk, gjenbruk/ombruk, avfallshåndtering
- Logistikk, mer netthandel,
- Kortreist. Større etterspørsel etter lokale produkter